

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Evy Šonkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **M. C.**, zast. JUDr. Danielem Hlaváčem, advokátem, se sídlem Jandova 208/8, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2022, č. j. MPSV-2022/131807-911, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2023, č. j. 4 Ad 24/2022-31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **ne má** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Danielu Hlaváčovi, advokátu, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **3 146 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobce požádal dne 10. 1. 2022 Úřad práce České republiky – krajskou pobočku pro hlavní město Prahu (dále jen „úřad práce“) o dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení (dále též „dávka“) s nárokem od 1. 1. 2022. Dávka byla žalobci přiznána oznámením ze dne 8. 2. 2022, č. j. 203015/22/AB, ve výši 2 184 Kč od 1. 1. 2022 do 30. 6. 2022.

[2] Ve druhém čtvrtletí roku 2022 byly pro výši dávky posuzovány příjmy žalobce a jeho náklady na bydlení za první čtvrtletí roku 2022. Vzhledem k tomu, že se žalobci

zvýšila výše starobního důchodu, byla mu snížena výše dávky. Jeho celkový příjem za první čtvrtletí roku 2022 byl 21 312 Kč a výdaje na bydlení 13 107 Kč.

[3] Oznámením úřadu práce ze dne 29. 4. 2022, č. j. 588432/22/AB (dále jen „první oznámení o změně“), byla žalobci snížena výše dávky z měsíční částky 2 184 Kč na 1 833 Kč od 1. 4. 2022 do 30. 6. 2022.

[4] Úřad práce následně dospěl k závěru, že při výpočtu pochybil, protože do něj nezahrnul částku 50 Kč za osvětlení společných prostor v domě. Vzhledem k tomu, že tuto chybu odhalil až poté, co žalobci odeslal první oznámení o změně, vydal další oznámení ze dne 3. 5. 2022, č. j. 598674/22/AB (dále jen „druhé oznámení o změně“), v němž zvýšil dávku z částky 1 833 Kč na 1 883 Kč.

[5] Žalobce podal proti oběma oznámením námitky. Na základě námítky proti prvnímu oznámení o změně úřad práce rozhodnutím ze dne 9. 6. 2022, č. j. 800442/22/AB (dále jen „rozhodnutí ÚP I.“), žalobci určil dávku ve výši 1 883 Kč za druhé čtvrtletí roku 2022.

[6] V návaznosti na námitky proti druhému oznámení o změně úřad práce vydal rozhodnutí ze dne 9. 6. 2022, č. j. 800464/22/AB (dále jen „rozhodnutí ÚP II.“), jímž žalobci určil dávku ve výši 1 883 Kč.

[7] Proti rozhodnutí ÚP I. žalobce podal odvolání. Žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 8. 2022, č. j. MPSV-2022/131807-911 (dále jen „rozhodnutí žalovaného I.“), odvolání zamítl a potvrdil rozhodnutí ÚP I.

[8] Žalobce brojil odvoláním i proti rozhodnutí ÚP II. Odvolání žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 1. 8. 2022, č. j. MPSV-2022/132444-911 (dále jen „rozhodnutí žalovaného II.“), a rozhodnutí ÚP II. potvrdil.

[9] Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného I. k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji zamítl rozsudkem ze dne 23. 11. 2023, č. j. 4 Ad 24/2022-31.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[10] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost.

[11] Stěžovatel uvedl, že rozhodnutí správních orgánů i rozsudek městského soudu jsou nepřezkoumatelné. Rozsudek městského soudu obsahuje pouze obecné teze bez konkrétního zhodnocení jednotlivých žalobních námitek. Městský soud neodůvodnil, proč považuje rozhodnutí správních orgánů za přezkoumatelná. Správní orgány i městský soud neuvádí všechny podklady, ze kterých vycházely, a tyto podklady nedostatečně hodnotily. Nedostatečně posoudily stěžovatelovy finanční poměry, popřípadě dospěly k nesprávným skutkovým zjištěním.

pokračování

[12] Stěžovatel dále uvedl, že v nájemním bytě, ve kterém bydlí, nevyužívá služeb dodávek vodovodní teplé vody ani dálkového vytápění. Přesto je povinen hradit za tyto služby měsíční zálohy, které mu jsou zpravidla vráceny, což uměle navyšuje jeho měsíční příjem. To má za následek nepřiznání nebo zkrácení dávky v daném čtvrtletí, což je v rozporu s dobrými mravy, a stěžovatel žádá odstranění tvrdosti zákona. Stěžovatel rovněž sdělil, že je zadlužený.

[13] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl, aby byla kasační stížnost zamítnuta. Rozhodnutí ÚP II. nemělo být vydáno a mělo být zrušeno v odvolacím řízení. Toto rozhodnutí však není předmětem řízení v posuzované věci. Proto nemá porušení zásady *ne bis in idem* vliv na zákonnost rozhodnutí ÚP I. a navazujících rozhodnutí. Žalovaný nepovažuje rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný.

III. Posouzení kasační stížnosti

[14] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem.

[15] Vzhledem k tomu, že v předcházejícím řízení u městského soudu rozhodoval specializovaný samosoudce, musí NSS dále posoudit, jestli kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Pokud tomu tak není, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. K přesahu vlastních zájmů stěžovatele se NSS vyjádřil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Kasační stížnost je přijatelná v případě, kdy se zaprvé dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS, zadruhé, pokud se kasační stížnost týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, zatřetí, pokud je třeba učinit judikaturní odklon, a nakonec začtvrté, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[16] Stěžovatel přesah vlastních zájmů explicitně nenamítá. Kasační stížnost se obsahově nezabývá právními otázkami, které dosud nebyly judikaturou NSS řešeny nebo byly řešeny rozdílně, nezabývá se ani potřebou judikaturního odklonu. Nelze proto uvažovat o přijatelnosti dle prvních tří výše uvedených důvodů. Stěžovatel však v kasační stížnosti brojí proti pochybením městského soudu, která mohla mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. NSS tak musí posoudit, jestli městský soud v napadeném rozsudku pochybil, zda se jednalo o zásadní pochybení a jestli tato pochybení mohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. NSS se rovněž zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností a zmatečností rozsudku městského soudu a rozhodnutí správních orgánů. Jedná se totiž o vady, k nimž je NSS povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[17] Rozsudek městského soudu netrpí *prima facie* vadou nesrozumitelnosti ani nedostatků důvodů ve smyslu ustálené judikatury NSS (viz např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007-107, nebo ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76). Míra precizace žalobních bodů do značné míry předurčuje, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí. Není namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebral by funkci advokáta jedné ze stran sporu (srov. závěry rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Pokud tedy stěžovatel v žalobě uplatňoval pouze obecné námitky o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů, podle nichž žalovaný nedostatečně přezkoumal rozhodnutí ÚP I., správní orgány nevypořádaly veškeré stěžovatelovy námitky, nezjistily řádně skutkový stav, neuvedly, z jakých podkladů vycházely, a podobně, městský soud nemohl jinak než tyto námitky vypořádat na stejné úrovni obecnosti. Pro tento postup nelze mít rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný.

[18] Rozsudek městského soudu je srozumitelný a opřený o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud žalobu zamítl. Městský soud náležitě vypořádal žalobní body, své závěry odůvodnil a relevantně argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů. Městský soud se zabýval rozhodnutími správních orgánů a dospěl ve shodě s nimi k závěru, že stěžovatel má nárok na dávku ve výši 1 883 Kč měsíčně za druhé čtvrtletí roku 2022. Městský soud vysvětlil, proč pro výpočet dávky není podstatné, že je stěžovatel zadlužený (viz bod 47 rozsudku městského soudu), a proč nemá vrácení přeplatků za služby vliv na výpočet výše dávky v rozhodném období (body 48-51 rozsudku). Nelze tak jeho rozsudek považovat za nepřezkoumatelný.

[19] Rovněž správní orgány řádně odůvodnily výši dávky a uvedly, jakým způsobem ke svým závěrům dospěly a které položky zahrnuly do svých výpočtů. Proti těmto výpočtům stěžovatel žádné konkrétní výhrady neuplatnil, a to ani v odvolání, ani v soudním řízení. Rozhodnutí správních orgánů jsou plně srozumitelná a nechybí v nich ani konkrétní důvody, pro které správní orgány rozhodly tak, jak je uvedeno ve výrocích rozhodnutí ÚP I. a rozhodnutí žalovaného I. Je třeba zmínit, že stěžovatel v odvolání ani přes výzvu žalovaného k odstranění jeho vad neuvedl žádné odvolací námitky. Tvrzenou nepřezkoumatelností tudíž rozhodnutí správních orgánů netrpí.

[20] NSS nezjistil žádné pochybení, jež by nasvědčovalo závěru, že stěžovatelovy výtky mohou mít širší dopad i mimo sféru jeho postavení či mimo jeho vlastní zájmy, jak vyplývá z § 104a s. ř. s. NSS v posuzované věci neshledal podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele, a tudíž je kasační stížnost nepřijatelná.

[21] NSS musel rovněž přihlédnout z úřední povinnosti k dodržení zásady *ne bis in idem* (resp. překážky litispendence). NSS konstatuje, že v dané věci nebyla překážka litispendence naplněna, protože správní řízení zahájené na základě námítky proti prvnímu oznámení o změně začalo dříve než správní řízení zahájené na základě námítky proti druhému oznámení o změně [viz § 48 odst. 1 a § 66 odst. 1 písm. e) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád]. Rozhodnutí ÚP II. a rozhodnutí žalovaného II. nejsou předmětem řízení o posuzované

pokračování

kasační stížnosti. Potenciální vada spočívající v nerespektování překážky litispendence v druhém správním řízení nemá vliv na zákonnost rozhodnutí ÚP I. a rozhodnutí žalovaného I. O případné vadě spočívající v porušení překážky litispendence tak nemůže být v posuzované věci řeč. NSS zdůrazňuje, že to, zda byla rozhodnutí ÚP II. a rozhodnutí žalovaného II. zatížena vadou, není předmětem tohoto řízení o kasační stížnosti. NSS v tomto rozhodnutí nijak nepředjímá výsledek řízení vedeného pod sp. zn. 3 Ads 290/2023.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti NSS rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28). Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

[23] Stěžovateli byl usnesením NSS ze dne 23. 1. 2024, č. j. 2 Ads 375/2023-22, ustanoven k ochraně jeho práv zástupce JUDr. Daniel Hlaváč, advokát. Podle § 35 odst. 10 části věty první za středníkem s. ř. s. platí v takovém případě hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce stát. Podle § 7 bodu 3 a § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), náleží ustanovenému zástupci stěžovatele odměna za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu (převzetí právního zastoupení a písemné podání ve věci samé - doplnění kasační stížnosti) ve výši 1 000 Kč za každý úkon právní služby. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu náleží ustanovenému zástupci rovněž náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč za každý úkon právní služby. Celkem tedy odměna za dva úkony a náhrada hotových výdajů činí 2 600 Kč. Ustanovený zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů se proto zvyšují o částku 546 Kč odpovídající této dani. Celkem tedy NSS přiznal ustanovenému zástupci částku 3 146 Kč. K uhrazení této částky byla stanovena lhůta třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2024

Tomáš Kocourek
předseda senátu

